PROGRAM FINANȚAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ

PLANUL STRATEGIC PAC
2023-2027
MADR
Autoritatea de Management
pentru PS PAC

AFIR
Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

GHIDUL SOLICITANTULUI

INTERVENȚIA
DR-18 - INVESTIȚII ÎN FLORICULTURĂ, PLANTE MEDICINALE ȘI AROMATICE

- depunere on-line -

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

PLANUL STRATEGIC PAC 2023 - 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea intervenției **DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice,** cu depunere on-line

Sesiunea 2026

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS 2023-2027. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, fiind elaborat pentru accesarea intervenției DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, lista documentelor, a avizelor și a acordurilor pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și europene sau actualizări procedurale - varianta actualizată fiind publicată pe pagina de internet www.afir.ro.

VERSIUNE CONSULTATIVA

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU INTERVENȚIA DR-18 - INVESTIȚII ÎN FLORICULTURĂ, PLANTE MEDICINALE ȘI AROMATICE POSTAT PE SITE-UL WWW.AFIR.RO.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați paginile de internet ***www.afir.ro*** și ***www.madr.ro***.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – *vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.*

CUPRINS

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea intervenției DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice, cu depunere on-line 1
PREVEDERI GENERALE 3
1.1 CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR-18 - INVESTIȚII ÎN FLORICULTURĂ, PLANTE MEDICINALE ȘI AROMATICE LA OBIECTIVELE PAC 3
Capitolul 2 5
PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-18 5
2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile 5
2.2 Condiţii obligatorii pentru acordarea sprijinului 8
2.3 Tipuri de investiţii şi cheltuieli eligibile 15
2.4 Tipuri de investiţii şi cheltuieli neeligibile 20
2.5 Criteriile de selecţie ale proiectului 21
2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului) 28
Capitolul 3 28
ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIŢII ÎN FLORICULTURĂ, PLANTE MEDICINALE ŞI AROMATICE 28
3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului cererii de finanțare 29
3.2 Contractarea fondurilor 37
3.3 ACHIZIȚIILE 44
3.4 PLATA 47
Capitolul 4 49
INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE 49
4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare 49
4.2 Documentele necesare CONTRACTĂRII FONDURILOR 51
4.3 REGULI PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI PUBLICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA BENEFICIARI 562
4.4. LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – WWW.AFIR.RO 54
4.5.DICȚIONAR 55

5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI publicate pe www.afir.ro

Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare
Anexa 2 – Lista zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice
Anexa 3 – Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității Europene
Anexa 4 – Model Contract de Finanțare
Anexa 5 – Fișa DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice
Anexa 6 – Acte Normative utile
Anexa 7 – Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027
Anexa 8 - Instrucțiuni de completare a anexelor economico-financiare (Anexa B/AnexaC)
Anexa 8.1 - Anexa B și Anexa C
Anexa 9 - Corelarea Puterii Masinii Cu Suprafata Fermei Pentru Achizitionarea De Masini Agricole
Anexa 10 - E 1.2 Fisa De Evaluare Generala DR18
Anexa 11 - Model adeverință emisă de forma asociativă pentru dovedirea calității de membru a beneficiarului
Anexa 12 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat Delta Dunării (ITI)

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

Capitolul 1
PREVEDERI GENERALE

Această intervenție este dedicată Cererilor de Finanțare depuse de fermieri și formele asociative pentru investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice, fiind eligibile exploatațiile agricole cu dimensiunea economică minimă de 2.000 euro valoarea producție standard (calculată pe baza coeficienților SOC 2020).

Conform art. 7 al Hotărârii Guvernului nr. 1570/ 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/să depună proiect în vederea finanțării, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului/angajamentului proiectului.
În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a tuturor etapelor intermediare care vizează eliberarea documentelor legale privind autorizarea finală a funcționării investiției, respectiv deținerea documentelor emise de instituțiile abilitate în funcție de proiect, iar în situația neprezentării acestora la momentul finalizării investiției se va proceda la recuperarea sprijinului acordat.

Conform art. 8 al HG nr. 1570/ 2022, în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor de către solicitant/beneficiar pentru obținerea sprijinului financiar, Autoritatea Contractantă nu va acorda niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă.
În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a Instrucțiunii privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027, anexă la ghid.

Verificările din etapele contractare, plată și monitorizare se vor realiza conform condițiilor precizate în ghidul și procedurile de verificare aferente sesiunii în care a fost depus și selectat proiectul.

1.1 CONTRIBUȚIA INTERVENȚIEI DR-18 - INVESTIȚII ÎN FLORICULTURĂ, PLANTE MEDICINALE ȘI AROMATICE LA OBIECTIVELE PAC

Intervenția DR 18 - *Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice* se încadrează, conform REGULAMENTULUI (UE) 2021/2115 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR*) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013*, la art. *Articolul 73 – Investiții* și contribuie la îndeplinirea obiectivelor specifice PAC pentru acest tip de intervenție a obiectivelor transversale și sectoriale relevante privind:

- ***OS 2** - Consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare.*
- ***OS 4** - Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile.*

- ***OTX** - Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.*

Sprijinul acordat prin această intervenție va contribui la:

- ☑ Modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității;
- ☑ Creșterea investițiilor în agricultura de precizie și digitalizare;
- ☑ Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin investiții în depozitare și procesare;
- ☑ Încurajarea consumului de produse autohtone și dezvoltarea de piețe locale.

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

CAPITOLUL 2
PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR-18

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiarii eligibili, conform fișei intervenției DR 18 și al art. 6 al HG nr. 1570/ 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, cu modificarile si completarile ulterioare sunt**:**

• fermieri constituiți și organizați din punct de vedere juridic conform legislației naționale, cu excepția persoanelor fizice;
• cooperative agricole și societățile cooperative care deservesc interesele membrilor fermieri;
• grupuri și organizații de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare și recunoscute de MADR, care deservesc interesele membrilor.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

- **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în nume colectiv - SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă - SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni - SA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificarile și completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acțiuni - SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată - SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991 cu modificările și completările ulterioare);
- **Institute de cercetare - dezvoltare, precum și centre, staţiuni şi unităţi de cercetare-dezvoltare și didactice,** inclusiv universităţi **din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat** *(*înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) având în subordine staţiuni de cercetare-dezvoltare și didactice (definite potrivit legislației naționale în vigoare privind organizarea şi funcţionarea acestora), doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA/ANSVSA (care demonstrează calitatea de fermier). În cazul staţiunilor de cercetare-dezvoltare și didactice aflate în subordinea Universităților cu profil agricol, se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității (de ex. calculul dimensiunii economice);
- **Societate cooperativă care deservește interesele membrilor fermieri** (înființată în baza Legii nr. 1/2005 cu modificările și completările ulterioare);

Atenție! Societățile Cooperative trebuie să reprezinte, prin investițiile vizate în proiect, interesele membrilor care au calitatea de fermieri pentru a putea accesa sprijin pentru intervențiile PS 2023-2027.

- **Cooperativă agricolă** (înființată în baza Legii nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare);
- **Grup de producători** și **Organizație de producători** (constituite în baza Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole, cu completările și modificările ulterioare) și să fie recunoscute pentru una sau mai multe grupe de produse sau pentru unul sau mai multe produse din grupele de produse agricole, conform art. 3 din anexa la Ordinul nr. 358/763/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv *ordinul MADR nr. 406 din 20 decembrie 2017 pentru aprobarea Normelor privind recunoașterea organizațiilor de producători și a altor forme asociative din sectorul fructelor și legumelor și modul de accesare a sprijinului financiar de către acestea, cu modificările și completările ulterioare* și *ordinul MADR nr. 350 din 25 august 2023 pentru aprobarea Normelor privind recunoașterea organizațiilor de producători și a altor forme asociative din sectorul fructelor și legumelor și modul de accesare a sprijinului financiar de către acestea, din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027 , cu modificările și completările ulterioare.*

Solicitantul trebuie să respecte următoarele condiții:

- ☑ să desfășoare activități economice sub una din formele de organizare menționate anterior;
- ☑ să acționeze în nume propriu;
- ☑ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Atenție!

Nu sunt eligibili solicitanții care se află în stare de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară, insolvență sau faliment (Legea 85/2014 de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari **pot depune proiecte** aferente intervențiilor de investiții derulate prin PS 2023-2027, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a) solicitanții/beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

b) solicitanții care respectă prevederile art. 15 al HG nr. 1570/ 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare.

Conform acestui articol:

În cadrul PS 2023-2027, sprijinul acordat pentru proiectele de investiții se limitează la 1 proiect per intervenție, dar nu mai mult de 2 proiecte pe intervenții distincte per beneficiar sau 3 proiecte pe intervenții distincte/ beneficiar dacă unul dintre acestea vizează intervenția DR-19 ”Investiții neproductive la nivel de fermă”, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) îndeplinirea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de stat, respectiv a celor de minimis, după caz;

b) să nu facă obiectul dublei finanţări cu o altă intervenţie finanţată din FEADR sau din alte fonduri publice;
c) nu sunt create condiţiile pentru a obţine în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European şi al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanţarea, gestionarea şi monitorizarea politicii agricole comune şi de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
d) prezentarea dovezii cofinanţării private a investiţiei, prin extras de cont şi/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. Atât extrasul de cont, cât şi contractul de credit menţionează valoarea totală a cofinanţării private. În cazul în care dovada cofinanţării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoţit şi de angajamentul solicitantului că minimum 50% din disponibilul prezentat va fi destinat plăţilor aferente implementării proiectului. Verificările, în acest din urmă caz, se detaliază în procedurile de lucru şi contractul de finanţare;
e) în cazul aprobării mai multor cereri de finanţare/proiecte conform alin.(1)-(3), solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existenţa cofinanţării private pentru toate proiectele;
f) cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt efectuate cu respectarea rezonabilităţii costurilor.

VERSIUNE

Astfel, într-o sesiune de depunere proiecte, un solicitant nu poate depune mai mult de o cerere de finanțare pe intervenție - 1 singur proiect aferent intervenției DR-18;

În situația retragerii unei cereri de finanțare, solicitantul nu mai poate redepune o altă cerere de finanțare pentru aceeași intervenție în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! Verificarea îndeplinirii acestei condiții va include și verificarea acționarului majoritar, iar dacă acesta se regăsește în acționariatul altui solicitant/beneficiar care depune/are proiect în cadrul DR-18, proiectul devine neeligibil.

Atenţie! În cazul constatării unei nereguli privind eligibilitatea, selecția sau condițiile de implementare pentru finanțarea proiectului cu privire la solicitanții/beneficiarii, după caz, care sunt declarați în stare de insolvență/faliment, inclusiv cei împotriva cărora a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului, Autoritatea Contractantă va proceda la declararea neeligibilă a Cererii de finanțare sau la neîncheierea/încetarea Contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile procedurale aplicabile.

Atenție!
Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), Legea nr. 190/2018 și Legea nr. 506/2004, toate Cererile de Finanțare depuse la AFIR, trebuie să fie însoțite de **”Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal”, semnată și datată de către reprezentantul legal al solicitantului.**

Datele privind Beneficiarul constituie informație publică în conformitate cu art. 98, art.99 și art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116 și pot fi prelucrate de către organisme de audit și de investigare ale Uniunii Europene și ale statelor membre în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Având în vedere prevederile art.9 din Regulamentul (UE) 2021/2115 principiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, beneficiarii vor respecta pe tot parcursul fluxului administrativ al proiectului, drepturile, libertățile și principiile enunțate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care se referă la acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, varstă sau orientare sexuală, interzicerea sclaviei și a muncii forțate, protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, egalitate în fața legii, protecția mediului, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare.

2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului

Atenție!
Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, să identificați obiectiv, punctajul pe care proiectul îl întrunește și să-l menționați în Cererea de Finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar" - Prescorare.

Pentru justificarea îndeplinirii condițiilor obligatorii specifice proiectului este necesar să prezentați odată cu Cererea de Finanțare toate informațiile concludente, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul aprobării a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finantare în limita impusă de prevederile HG 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare.

☑ **Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA/ANZ (după caz), anterior depunerii Cererii de Finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție.**

Se verifică în sistemul IACS - APIA dacă solicitantul a înregistrat exploatația pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.
În situația în care se propune un proiect aferent unei exploatații floricole/plante medicinale și/sau aromatice existente la momentul depunerii Cererii de Finanțare, cu investiție nouă sau modernizare, evaluatorul AFIR trebuie să regăsească suprafețele deținute în exploatație în baza de date APIA, conform celor precizate mai sus. În caz contrar proiectul devine neeligibil.

În cazul în care, în urma verificărilor efectuate de către evaluatorul AFIR, rezultă o diferență de suprafață înregistrată în urma controalelor administrative ale APIA, solicitantul are

obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatației, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcţii (sere, clădiri din componența fermei floricole), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

Evaluatorul AFIR verifică îndeplinirea conditiei de eligibilitate prin realizarea de verificări în bazele de date de la APIA/ANSVSA/ANZ ȘI ONRC, după caz, în etapa de evaluare.
Se verifică în sistemul IACS APIA dacă solicitantul a înregistrat exploatația pe forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

☑ **Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei exploatații agricole cu o dimensiune economică de minimum 2.000€ SO.**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare în baza înregistrărilor/autorizărilor APIA/ANSVSA/ANZ (pentru modernizare) sau corelat, după caz (de ex. modernizare prin modificarea capacității de producție, creșterea/diminuarea suprafețelor). Dimensiunea economică, la depunerea Cererii de Finanțare, trebuie să fie de minimum 2.000€ SO.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică a exploatației agricole, prevăzută la depunerea Cererii de Finanțare, pe durata de execuție a contractului (definită în Contractul de Finanțare) cu mai mult de 15%. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 2.000€ SO stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Pentru înființarea plantațiilor de plante medicinale și plante aromatice în spații protejate, încadrarea în LISTA COEFICIENŢILOR DE CALCUL AI PRODUCŢIEI STANDARD (SO) se va face prin asocierea la codurile EUROSTAT aferente culturilor din câmp din care fac parte.

Solicitantul poate mări dimensiunea economică a exploataţiei (dovedită la depunerea Cererii de Finanțare) cu care a solicitat sprijinul, după implementarea proiectului, inclusiv după implementarea etapizată (exemplu cazul serelor și solariilor).

Dimensiunea economică a exploataţiei agricole se calculează conform Tabelului cu coeficienții SOC 2020 din cadrul Cererii de Finanțare, după cum urmează:

Varianta 1 – Calculul dimensiunii economice se face în baza înregistrărilor la APIA din ultima campanie de depunere Cererii de Plata Unică si a înregistrărilor la ANSVSA dacă exploatatia are și animale, pentru exploatațiile mixte)

Varianta 2 – Pentru exploataţiile agricole care figurează în baza de date AFIR cu proiecte în implementare, dimensiunea economică va fi reprezentată de cea cu care figurează în contractul de finanțare pentru proiectul aflat în derulare. Dacă solicitantul este înregistrat în baza de date APIA conform ultimei campanii de depunere a Cererii de Plată Unică, atunci calculul dimensiunii economice se realizează cumulând dimensiunea economică a exploatației rezultată din proiectul aflat în implementare cu dimensiunea economică din baza de date APIA. Înregistrările APIA/ANSVA care se dublează față de proiectul aflat în implementare, vor fi luate o singură dată în calculul dimensiunii economice.

Varianta 3 – Pentru exploatațiile agricole care nu se încadreaza în variantele 1 şi 2 (nu sunt înregistrate în baza de date APIA cu cerere de plată dar este înregistrat cu exploatația și deține RO la APIA si nu au nici proiect in implementare la AFIR) dar fac dovada deținerii unui teren agricol la depunerea CF pe care urmeaza sa implementeze proiect de investitii in spatii protejate, calculul dimensiunii economice se va stabili pe baza previziunii dimensiunii economice din proiect.

Urmare a implementării proiectului, inclusiv în situația implementării etapizate (cum e cazul spațiilor protejate care sunt date în funcțiune etapizat), exploatatia agricolă a beneficiarului poate crește fără restricții, peste dimensiunea economică dovedită la depunerea CF.

Atenție!

În situațiile excepționale, de exemplu, situația în care solicitantul nu figurează cu cerere de plată la APIA sau este neeligibil pentru plată unică pe suprafață, dar este înregistrat cu exploatația și deține RO la APIA, calculul dimensiunii economice se va realiza pe baza terenului înscris la APIA și a culturilor aferente prevăzute prin proiect, alături de înregistrările actualizate din Registrul ANSVSA/ANZ.
Situațiile exceptionale pot fi determinate, de exemplu, de faptul că anumite culturi nu sunt eligibile la plata pe suprafață sau condițiile de accesare a sprijinului pe suprafață de la APIA nu sunt îndeplinite.
În cazul în care solicitantul nu se regăsește în IACS cu suprafaţa de teren menționată în tabelul cu SO sau există diferențe între suprafaţa de teren declarată în proiect şi cea din IACS, evaluatorul va solicita APIA să certifice că solicitantul s-a înscris în sistemul APIA cu suprafaţa declarată în Cererea de Finanțare.

În cazul persoanelor fizice care s-au autorizat în anul depunerii Cererii de Finanțare ca și PFA, ÎF şi ÎI și nu au depus nicio cerere de plată la APIA ca fermieri autorizați, calculul dimensiunii economice se realizează pe baza dimensiunii respectivei exploatații deținute în istoricul APIA/ANSVSA/ANZ (chiar dacă din punct de vedere al codului unic de înregistrare la APIA, entitățile sunt diferite).

În cazul proiectelor depuse de formele asociative (Grup de producători (GP)/ Organizație de producători (OP)/ Cooperativă agricolă înființată conform Legii 566/2004/ Societate Cooperativă înființată conform Legii 1/2005), calculul dimensiunii economice a formei asociative se va realiza prin însumarea dimensiunilor economice ale exploatațiilor tuturor membrilor formei asociative. În cazul cooperativelor constituite conform legii 566/2004, se vor însuma doar dimensiunile economice ale exploatațiilor membrilor cooperatori acționari.

Dimensiunea economică a formei asociative trebuie să fie de minimum 2.000€ SO la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

În cazul solicitanților forme asociative, evaluatorul AFIR interoghează sistemul electronic al APIA/ANSVSA/ANZ pentru fiecare membru pe baza tabelului centralizator prezentat de forma asociativă în documentația aferentă Cererii de Finanțare, fără obligativitatea ca aceasta să prezinte copii ale cererilor de plată de la APIA pentru fiecare membru în parte.

În cazul cooperativelor înființate în baza Legii 566/2004 şi înscrise la APIA/ANSVSA/ANZ, calculul dimensiunii economice a exploatației se va realiza prin cumularea dimensiunii

economice a cooperativei cu dimensiunile economice ale exploatațiilor membrilor actionari ai cooperativei.
Investiția trebuie să deservească interesele majorității membrilor fermieri iar în cazul cooperativelor constituite conform Legii 566/2004, ale membrilor acționari.

În cazul în care doar forma asociativă are exploatație înscrisă în APIA/ANSVSA/ANZ, iar investiția propusă prin proiect vizează exclusiv propria exploatație, se va lua în considerare dimensiunea economică a acesteia (cazul în care respectiva formă asociativă vine în nume propriu).

În cazul institutelor de cercetare – dezvoltare, precum și centre, stațiuni și unități de cercetare-dezvoltare și didactice, inclusiv universități din domeniul agricol cu personalitate juridică, de drept public sau privat (înființate în baza Hotărârii de Guvern de înființare și funcționare specifice, în cazul celor de drept public, și în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) având în subordine stațiuni de cercetare-dezvoltare și didactice (definite potrivit legislației naționale în vigoare privind organizarea și funcționarea acestora), doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA/ANSVSA/ ANZ (care demonstrează calitatea de fermier).
În cazul stațiunilor de cercetare-dezvoltare și didactice aflate în subordinea Universităților cu profil agricol, pentru calcularea dimensiunii economice se va avea în vedere ca în cadrul proiectului să se detalieze și să se ia în calcul doar activele unității vizate de investiție și nu activele Universității.

VERSIUNE CONSULTATIVA

Atenție!
Completarea tabelului Coeficienți de producție standard, din Cererea de Finanțare, se va face cu toate activele exploatației (animale și terenuri agricole) chiar dacă proiectul vizează înființarea unei noi unități de producție independentă funcțional de celelalte unități de producție care alcătuiesc exploatația.
În cazul în care în tabelul „Coeficienți producție standard 2020" și în documentele justificative depuse la Cererea de finanțare suprafața de teren este mai mare decât cea regăsită în sistemul IACS, experții AFIR vor solicita APIA un document prin care să certifice că solicitantul s-a înscris în sistem/ evidențele APIA și cu suprafața pentru care nu s-a depus încă solicitare de Cerere unică de plată.

În toate cazurile **(modernizare sau desfășurare pentru prima dată a activității agricole),** înainte de depunerea Cererii de Finanțare, solicitanții trebuie să se înscrie la APIA.

Verificarea numărului de animale și a suprafețelor agricole se face de către evaluatorul AFIR prin consultarea sistemelor informatice ale APIA/ANSVSA/ANZ.

În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluatorul AFIR rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA/AFIR sau o diferență a numărului de animale în urma controalelor administrative ale ANSVSA/AFIR, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatației, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.
Pentru o investiție nouă, **în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții specifice și clădiri din componența exploatației,** nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

☑ **Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul contractării.

În etapa de depunere a cererii de finanțare, criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnarea electronică a cererii de finanțare și în baza corelării informațiilor din Cererea de Finanțare, a Bugetului Indicativ propus și rezultat în urma evaluării.
În etapa de contractare criteriul se consideră îndeplinit prin dovedirea asigurării cofinanțării de către solicitant prin depunerea documentelor care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare respectiv documente de la bancă/trezorerie se vor prezenta în etapa de contractare, în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare în vederea semnării contractului de finanțare.

☑ **Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice.**

La depunerea cererii de finanțare se verifică îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

(1) Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv sau în cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii Cererii de Finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (dacă este cazul) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).

Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care au înregistrat doar cheltuieli din exploatare (înființarea culturilor, avize, cheltuieli administrative, întreținere cont bancar etc.) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii de venituri din exploatare (în acest caz nu se consideră venituri din exploatare plățile APIA și lucrările efectuate în regie proprie).

Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate/efectuarea cheltuielilor de exploatare și, în funcție de situație, orice alt document ce poate furniza informații suplimentare relevante.

Pentru anii calamitați solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organismele abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

Pentru solicitanții de tip forme asociative a căror activitate agricolă a fost indirect afectată de calamități naturale, se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate la nivelul propriilor membri.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional, care poate fi negativ.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului se va verifica Declarația de inactivitate (conform legii) depusă la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului.
În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, se verifică Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară din care rezultă că nu a înregistrat venituri din exploatare.

Pentru solicitanții: persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale, se va verifica DECLARAȚIA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUNERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară.

Situațiile financiare anuale precum și Declarațiile (de inactivitate/privind veniturile realizate) se vor descărca, de către expertul evaluator, din PATRIMVEN.

(2) Indicatorii economico-financiari din cadrul secțiunii economice trebuie să se încadreze în limitele menționate.

- La depunerea cererii de finanțare, aceste condiții se verifică pe baza situațiilor financiare anuale descărcate din PATRIMVEN, anexelor economice încărcate de solicitant și a matricei de indicatori. Pentru completarea Anexelor B/C se va ține cont de mențiunile Anexei la prezentul ghid.

Condiția de eligibilitate se verifică de către evaluatorul AFIR pe baza situațiilor financiare, a previziunilor economico-financiare și a matricei de indicatori, în etapa de evaluare.

Atenție!
În cazul în care un solicitant depune/implementează mai multe proiecte, trebuie să țină cont de previziunea economico-financiară din proiectul/proiectele anterioare depuse/aflate în implementare, atât la nivelul indicatorilor economico-financiari, cât și la nivel de eligibilitate și selectie. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție, proiectele anterioare aferente PS nu au intrat la finanțare și/sau dacă solicitantul nu deține proiect în implementare prin programările anterioare.

☑ **Investiția va respecta prevederile legislației naționale în vigoare aplicabile proiectului;**

În cazul proiectelor care vizează modernizarea exploatațiilor agricole, condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea documentelor doveditoare funcționării conform legislației nationale: DSP, DSVSA, ANZ, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare), la momentul depunerii Cererii de Finanțare și prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor sanitare și de sănătate publică, după caz.

Pentru investiții noi, la prima cerere de plată condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care autorizează funcționarea obiectivului de

investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Se corelează informațiile prezentate de către solicitant cu declarația F asumată la momentul depunerii Cererii de Finanțare și cu cele din documentele emise de Autoritatea competentă de Mediu/ DSP/ DSVSA/ ANZ privind respectarea cerințelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară.
Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificărilor evaluatorului AFIR a documentelor finale doveditoare functionării DSP, DSVSA, ANZ, Autoritatea competentă de mediu la momentele precizate mai sus.

Atenție!
Pentru investițiile propuse prin proiect se vor prezenta, după caz, la prima cerere de plată, următoarele documente necesare demonstrării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, conform angajamentului asumat prin Declarația F din Cererea de Finanțare și a Contractului de Finanțare asumat:
1. **Document emis de DSP județeană.**
2. **Document emis de DSVSA.**
3. **Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu.**

AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină documentele mai sus menționate (Avize/Autorizații) la momentele precizate, aceștia având responsabilitatea demarării din timp a procedurilor de obținere, și de încadrare în termenele contractuale. În caz contrar, AFIR va uzita de clauzele contractuale care pot conduce la rezilierea contractelor.

☑ **În cazul proiectelor care propun procesare/depozitare/condiționare, minimum 50% din produsele agricole care sunt supuse procesării/depozitării/condiționării trebuie să provină din exploatația proprie și/sau din exploatațiile membrilor (în cazul formelor asociative);**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare și la momentul depunerii ultimei tranșe de plată.
Se vor verifica previziunile economice, cantitățile comercializate și veniturile obținute corelat cu capacitatea de procesare/depozitare.

ATENȚIE!
Într-o proporție de până la 50% pot fi procesate și produse agricole care nu provin din propria exploatație. În mod similar această derogare se aplică și pentru formele asociative.

Investițiile în facilități de păstrarea temporară a produselor agricole ce urmează a fi supuse procesării (materia primă provenită de la terți de până la 50%) sau procesate reprezintă parte componentă a investiției în procesarea produselor agricole.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării informațiilor prezentate de către solicitant (în cererea de finanțare și anexele economice) privind producția obținută la nivel de fermă, rețetele utilizate și producția obținută/cantitate procesată. **În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE.**

Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, sunt eligibile doar ca o **componentă secundară** a proiectului (din punct de vedere financiar).

☑ **În cazul în care proiectul de investiții prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei, doar ca o componenta secundară, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art. 74 din Regulamentul nr 2115/2021, după cum urmează:**

☑ **Înființarea/extinderea sistemelor de irigații**

a) Investiția prevede contorizarea apei.
b) Sistemul de irigații propus prin proiect nu este alimentat dintr-un corp de apă a cărui stare a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă.

☑ **Modernizarea sistemelor de irigații**

- Investiția prevede contorizarea apei.
- La nivelul proiectului, este demonstrat faptul că:

a) în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10%
și
b) în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă, respectiv minimum 5%.

Conditiile de mai sus, de la punctele a) și b) nu se aplică pentru o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică, unei investiții în vederea creării unui rezervor sau unei investiții în vederea utilizării apei recuperate care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață.
Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării avizelor emise de ANAR, ANIF, OUAI corelate cu prezentarea/descrierea investiției din documentația tehnico-economică, investiția realizată și a economiei de apă estimată a fi realizată.

2.3 Tipuri de investiţii şi cheltuieli eligibile

În cadrul *intervenției DR-18 - Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice* sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât şi cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Investițiile aferente cheltuielilor neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de Plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru **investiţii corporale şi/sau necorporale**[1].

[1] ***Investiţii corporale*** – active fizice şi circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)
Investiţii necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerţ, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

Investiții corporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea exploatațiilor specializate în cultura de flori, plante ornamentale, plante medicinale și plante aromatice, atât pentru culturile în câmp cât și pentru culturile în spații protejate, după caz;
- Dotarea tehnică a fermelor cu utilaje agricole, remorci și semiremorci tehnologice (specializate pentru activitatea agricolă) specifice florilor, plantelor aromatice, plantelor medicinale și ornamentale, atât pentru culturile în câmp cât și pentru culturile în spații protejate, după caz;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar);
- Înființarea/dezvoltarea componentei de comercializare/marketing la nivel de exploatație, inclusiv magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o **componentă secundară** a proiectului;
- Înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, doar ca o **componentă secundară** a proiectului;

Atenție!

Investițiile în solarii vor trebui să îndeplinească următoarele cerințe minime:

- Structura de susținere a foliei este din oțel galvanizat sau țevi din PVC;
- Se va utiliza folie tratată pentru a rezista la razele UV care are o durată de viață de cel puțin 4 ani;
- Solarul va fi prevăzut cu ferestre de aerisire: (pe laterale sau pe acoperiș), precum și cu uși sau panouri deschise la capete.

Totodată în cadrul proiectelor care vizează înființarea de sere și solarii, vor fi prevazute obligatoriu sisteme de irigații!

- Instalații și/sau echipamente pentru gestionarea/utilizarea eficientă a îngrășămintelor și/sau a produselor de protecția plantelor;
- Producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), ca o **componentă secundară** a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu **fără ca solicitantul să fie prosumator**;
- Investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES (componentă secundară a proiectului), legate de:
  - îmbunătățirea eficienței energetice a construcțiilor în care se desfășoară o activitate eligibilă în cadrul intervenției;
  - achiziționarea de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie, precum și alte investiții care contribuie la reducerea emisiilor de GES;
  - investiții în economia circulară precum:

    a) producerea și utilizarea energiei regenerabile din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;

b) obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;

- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului (de exemplu: tractoare, remorci agricole/tehnologice, inclusiv remorcile speciale pentru transport, combine speciale pentru recoltat, utilaje agricole pentru efectuarea lucrărilor solului, înființarea și întreținerea culturilor, instalații de evacuare și gestionare a apelor/soluțiilor nutritive, echipamente aferente, etc);
- Investiții în agricultura de precizie și/sau legate de utilizarea soluțiilor digitale la nivel de fermă.
- Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări, ca o componentă secundară a proiectului.

Atenție!

În ceea ce privește investițiile în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană geotermală, aerotermală, hidrotermală etc.), ca o componentă secundară a unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator, cheltuieli generate de producerea, utilizarea și stocarea energiei din sursele regenerabile menționate sunt eligibile în condițiile în care energia produsă nu va fi introdusă în Sistemul Energetic Național (SEN).

Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

Atenție!

Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligaţia ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la depunerea ultimei tranșe de plată.

Pentru o dimensionare adecvată de către solicitanți a parcului de utilaje se recomandă consultarea Tabelului privind corelarea puterii mașinilor agricole cu suprafața fermelor, postat pe pagina de internet a AFIR.

Corelarea se realizează cu suprafețele culturilor regăsite în IACS sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de Finanțare și/sau a culturilor prognozate în cadrul SF. Se va avea în vedere și gradul de uzură morală și fizică a mașinilor și utilajelor aflate deja în patrimoniul exploatației și de amortizarea lor din punct de vedere contabil. Tabelele din documentul “CORELAREA PUTERII MAȘINII CU SUPRAFAȚA FERMEI în vederea achiziționării de mașini agricole prin fonduri FEADR” sunt valabile pentru agricultura convențională. Acestea nu se aplică în cazul în care beneficiarul dorește să utilizeze tractorul pe care îl va achiziționa pentru lucrări no/minimum/strip tillage.

Se va mentiona în Cererea de Finanțare, pct. 6.7, dacă solicitantul deține alte utilaje agricole. La calculul puterii maxime cumulată a tuturor tractoarelor/combinelor din fermă nu vor fi luate in calcul tractoarele mai vechi de 8 ani si combinele mai vechi de 12 ani.

Atenție!

- Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de

producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul maiștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc.

Investiții necorporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului;
- Marketingul produselor obținute, etc.

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile și următoarele investiții, doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului.

- înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea produselor proprii atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate;
- crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate, inclusiv costurile cu crearea/ achiziționarea si/sau înregistrarea mărcii beneficiarului;
- crearea brandului/brandurilor produsului/ produselor condiționate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/sau înregistrarea brandului/ brandurilor acestor produse.

Alte cheltuieli eligibile:

- În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA;
- Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate.
- Cheltuieli cu achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, etc.
- Cheltuielile generate ca urmare a impunerii de noi cerințe ale UE, fermierilor, în vederea conformării respectivelor cerințe, pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatație în acord cu Art. 73 (5) al Regulamentului (UE) 2115/2021.

- **Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului**:

1. Cheltuielile generale ale proiectului sunt costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate și sunt eligibile dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) respectă prevederile cap 4.7.3 din PS 2023-2027;

b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PS 2023-2027;

c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

2. Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului pentru obiectul de investiții sunt eligibile dacă respectă prevederile de mai sus și **sunt decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată** aferente proiectului.
Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de Finanțare care se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servcii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul contractului de consultanță pentru managementul de proiect.

3. Costurile generale ale proiectului se defalcă pe subcapitole bugetare în cadrul bugetului indicativ al proiectului și trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 3% pentru investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții pe intervențiile din PS 2023-2027 sau schemelor de ajutor, **trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și trebuie să conțină informații tehnice, economice, detaliate și relevante în raport cu proiectul propus.

Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistență pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea Cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în Dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

În vederea asigurării rezonabilității prețurilor trebuie îndeplinite următoarele condiții:
a) încadrarea în limitele de prețuri Baza de date cu prețuri de referință utilizată pentru evaluarea proiectelor cofinanțate din fondul european agricol pentru dezvoltare rurală pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro, pentru bunurile care se regăsesc în BDPR;
sau
b) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mare de 15.000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a căror valoare este mai mică sau egală cu 15.000 Euro sau PrintScreen – uri de pe site –urile furnizorilor de bunuri care cuprind informații despre furnizor, bunul ofertat, caracteristicile minimale, prețul și data la care este valabil prețul afisat.
și

- Prezentarea în cadrul Studiului de Fezabilitate a declarației proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri pentru lucrările prevăzute în proiect.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție!

Finalizarea proiectului FEADR presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Tipurile de cheltuieli neeligibile generale sunt cele prevăzute la art. 73 din Regulamentul (UE) 2021/2115 și în cap. 4.7 al PS 2023-2027:

- Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- Cheltuielile efectuate înainte de depunerea solicitării de sprijin și înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului, cu excepția cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor;
- Cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul;
- În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
- Cheltuielile privind informarea, publicitatea și vizibilitatea conform anexei III punctul 2 din Regulamentului (UE) 2022/129.

Tipurile de cheltuieli neeligibile specifice:

- Achiziția de terenuri și clădiri;
- Achiziția de cap tractor;
- Achizițiile de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată în proiect;
- Achizițiile de mijloace de transport persoane/pentru uz personal;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile cu spațiile ce deservesc activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, săli de ședințe, spații de cazare, etc.
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

Atenție!

Demarcarea cheltuielilor comune aferente investițiilor în **energie regenerabilă din fonduri publice:**

Se va verifica evitarea dublei finanțări cu Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare obținerii energiei regenerabile, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, precum și cu alte surse de finanțare a investițiilor în energie regenerabilă.

În cazul identificării unui alt proiect selectat pentru finanțare, aparținând aceluiași solicitant care prevede investiții în energie regenerabilă, pentru aceeași unitate de producție, se vor elimina din proiectul depus pe DR 18, cheltuielile aferente obținerii energiei regenerabile.

Demarcarea DR 18 cu intervenția DR 22 - cheltuieli aferente investițiilor de depozitare/ condiționare/procesare care fac obiectul unui proiect DR 22 vor fi eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 18 care vizează aceleași tipuri de investiții.

Dacă un solicitant a depus Cerere de Finanțare în cadrul intervenției DR 14 - *Investiții în fermele de mici dimensiuni,* pe sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale, nu poate depune Cerere de Finanțare în cadrul intervenției DR 18 - *Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice.*

Demarcarea intervenţiei DR 18 cu alte intervenţii sau măsuri care pot finanța aceleaşi operaţiuni.

Evitarea dublei finanţări, în conformitate cu art. 22 (3) (a) (iii) din Reg. nr. 1060/2021, se va asigura atât ex-ante, cât şi on-going prin verificări încrucișate, conform protocoalelor şi schimburilor de informaţii efectuate între autorităţile responsabile (APIA/AFIR).

Atenție!
Pentru Organizațiile de producători din sectorul legume-fructe, AFIR va face verificări încrucișate cu APIA pentru evitarea dublei finanțări in baza protocolului agreat si ținând cont de programele operaționale aprobate precum si de prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 20 din 27 ianuarie 2025 pentru aprobarea Normelor privind modul de accesare a sprijinului financiar din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, de către organizațiile de producători și alte forme asociative din sectorul fructelor și legumelor.

2.5 Criteriile de selecţie ale proiectului

Selecția pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul intervențiilor din Planul Strategic 2023-2027 se desfășoară în conformitate cu prevederile HG. 1570/28.12.20222 și a Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic 2023-2027 (PS 2023-2027), aprobat prin Ordinul MADR 407/2023 și se aplică principiul concursului de proiecte, transpus printr-o procedură de selecție transparentă, bine documentată, nediscriminatorie, realizată pe baza criteriilor de selecție stabilite și aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Pentru această intervenție, pragul de calitate prestabilit este de 20 puncte.
Sesiunea de depunere se organizeaza în doua etape lunare stabilite prin nota de lansare.

Cererile de Finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul de calitate lunar nu pot fi depuse în luna respectivă, sistemul on-line nepermițând încărcarea Cererii de Finanțare, acestea putând fi depuse în luna în care punctajul estimat este mai mare sau egal cu pragul de calitate respectiv.

Atenție! Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, să identificați obiectiv punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește, și să-l menționați în Cererea de Finanțare, secțiunea A *„Date despre tipul de proiect și beneficiar”* precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere al alocării financiare a intervenției și să anexeze cererii de finanțare, documentele pe baza cărora se certifică îndeplinirea criteriilor de selecție, în acord cu detalierea de la secțiunea aferentă selecției.

Toate proiectele vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos, iar scorul se calculează în baza următoarelor principii de selecție:

Nr. Crt.	Principii	Criterii de selecție	Punctaj
1.	**Principiul promovării culturilor ecologic (bio)**	**1.1** Proiectul vizează producția în sistem ecologic (bio), pentru întreaga suprafață inclusă în proiect. **1.2** Proiectul vizează înființarea de culturi în sistem ecologic (bio) pentru întreaga suprafață inclusă în proiect. Se vor prezenta documentele justificative odată cu depunerea Cererii de Finanțare, respectiv: - Certificat de agricultură ecologică emis de un organism de inspecție și certificare acreditat (pentru culturi existente) - Fișa de înregistrare în sistemul de agricultură ecologică (pentru culturi înființate prin proiect).	
2.	**Principiul promovării culturilor în spații protejate**	**2.1** Proiectul vizează înființarea, extinderea sau modernizarea spațiilor protejate (sere, solarii). Punctajul se acordă diferențiat în funcție de ponderea suprafeței culturilor în spații protejate (existente sau propuse prin proiect), în totalul suprafeței incluse în proiect, astfel: - Suprafața de culturi în spații protejate (existente sau propuse prin proiect) reprezintă peste 50% din totalul suprafeței incluse în proiect - Suprafața de culturi în spații protejate (existente sau propuse prin proiect) reprezintă între 25% - 50% din totalul suprafeței incluse în proiect - Suprafața de culturi în spații protejate (existente sau propuse prin proiect) reprezintă mai puțin de 25% din totalul suprafeței incluse în proiect Îndeplinirea criteriului se demonstrează prin documentele tehnico-economice depuse odată cu cererea de finanțare, din care rezultă suprafața totală a proiectului și suprafața aferentă culturilor în spații protejate, precum și ponderea acestora în totalul suprafeței incluse în proiect. **2.2** Proiectul prevede componente care cresc valoarea adăugată și contribuie la reducerea impactului de mediu (reducerea GES), respectiv: depozitarea/condiționarea/procesarea producției la nivelul propriei ferme (componentă secundară)	

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

		În cadrul acestui criteriu, vor fi punctate proiectele de investiții care conțin depozitare în condiții de atmosferă controlată/condiționare sau componentă secundară de procesare la nivel de fermă a propriilor produse. Pentru demonstrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un **deviz distinct**, va prezenta documentele aferente investițiilor în unitățile de depozitare/condiționare/procesare și va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. **2.3** Proiectul include investiții care promovează obținerea și utilizarea de energie din surse regenerabile (componentă secundară): minim 2% din valoarea eligibilă a proiectului. Energia regenerabilă obținută ca urmare a investițiilor din proiect va fi utilizată exclusiv pentru consumul propriu, fără ca beneficiarul să devină prosumator pe întreaga perioadă de derulare a contractului de finanțare. Pentru demonstrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un **deviz distinct,** va prezenta documentele aferente investițiilor și va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice. *Exemple de investiții ce pot fi încadrate în categoriile de mai sus: investiții ce vizează utilizarea de energie solară, eoliană, aerotermală, geotermală, hidrotermală, etc. sau din valorificarea biomasei (din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), utilizarea de materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică, etc, achiziția de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie* **2.4** Proiectul include sisteme moderne de irigații cu eficiență ridicată și/sau demonstrează prin documente tehnice o reducere estimată a consumului de apă >15% Pentru demostrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un **deviz distinct** și va prezenta documentele	

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

		aferente investițiilor în sistemele de irigații și/sau documentele tehnice privind reducerea consumului de apă (>15%), la depunerea Cererii de Finanțare. *Sistemele de irigare și fertirigare reprezintă o componentă esențială a agriculturii moderne, având ca scop optimizarea consumului de apă și nutrienți pentru o producție vegetală superioară.* *Sistemele de irigare asigură aportul controlat de apă necesar plantelor, în funcție de specie, stadiul de dezvoltare, tipul de sol și condițiile climatice. Tehnologiile variază de la cele tradiționale la cele de înaltă precizie:* - *Irigarea prin picurare;* - *Irigarea prin aspersiune;* - *Irigarea subterană.* *Sistemele de fertirigare combină procesul de irigare cu administrarea precisă a îngrășămintelor solubile (nutrienți) direct prin rețeaua de apă:* - *Eficiență maximă a nutrienților;* - *Reducerea poluării;* - *Optimizarea costurilor.*	
3.	**Principiul apartenenței la o formă asociativă cu rol economic**	**3.1** Solicitantul este un Grup de producători (GP)/Organizație de producători (OP)/ Cooperativă agricolă înființată conform Legii 566/2004/ Societate Cooperativă înființată conform Legii 1/2005 care reprezintă interesele membrilor fermieri, cu o vechime de cel puțin 2 ani sau este membru, de cel puțin 2 ani, al unei astfel de forme asociative. Acest criteriu de selecție se aplică atât formelor asociative menționate în cadrul criteriului cât și membrilor acestora. Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă forma asociativă menționată în cadrul criteriului este constituită conform prevederilor legale în vigoare și are o vechime de cel puțin 2 ani. Grupurile și Organizațiile de producători trebuie să fie recunoscute de către MADR conform prevederilor legale în vigoare. Formele asociative care realizează investiții în nume propriu se punctează în cadrul acestui criteriu. În cazul solicitanților membri, de cel puțin 2 ani, ai formelor asociative, **criteriul de selecție** se acordă: - membrului cooperator al unei societăți cooperative înființate conform **Legii 1/2005*** dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului si a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea cererii de finanțare - membrului cooperator acționar al unei cooperative agricole înființate conform **Legii 566/2004*** dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă, la	

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

		depunerea cererii de finanțare. *Informațiile referitoare la membrii cooperatori/membrii cooperatori actionari vor fi verificate în ONRC. In cazul neactualizarii informatiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperator/membru cooperator acţionar, solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a initierii demersurilor de modificare a statutului, anterior depunerii CF. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului, la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC). - membrului grupului sau organizației de producători recunoscut/e de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atesta această calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) recunoscute de MADR se regăsesc pe site-ul MADR la *https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html*	
TOTAL			**100 P**

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

2.5.1. CLARIFICĂRI PRINCIPII DE SELECȚIE

P1. Principiul promovării culturilor ecologic (bio)
Criteriul de selecție C.S. 1.1 se consideră îndeplinit dacă solicitantul prezintă Certificat de agricultură ecologică emis de un organism de inspecție și certificare acreditat, pentru culturile existente.
Criteriul de selecție C.S. 1.2 se consideră îndeplinit dacă solicitantul prezintă Fișa de înregistrare în sistemul de agricultură ecologică pentru culturile înființate prin proiect.

P2. Principiul promovării culturilor în spații protejate
Criteriul de selecție C.S. 2.1 se consideră îndeplinit dacă proiectul vizează înființarea, extinderea sau modernizarea spațiilor protejate (sere, solarii).

Punctajul se acordă diferențiat în funcție de ponderea suprafeței culturilor în spații protejate (existente sau propuse prin proiect), în totalul suprafeței incluse în proiect, astfel:

- Suprafața culturilor în spații protejate (existente sau propuse prin proiect) reprezintă peste 50% din totalul suprafeței incluse în proiect.

- Suprafața culturilor în spații protejate (existente sau propuse prin proiect) reprezintă între 25% - 50% din totalul suprafeței incluse în proiect.

- Suprafața culturilor în spații protejate (existente sau propuse prin proiect) reprezintă mai puțin de 25% din totalul suprafeței incluse în proiect.

Îndeplinirea criteriului se demonstrează prin documentele tehnico-economice depuse odată cu cererea de finanțare, din care rezultă suprafața totală a proiectului și suprafața aferentă

culturilor în spații protejate, precum și ponderea acestora în totalul suprafeței incluse în proiect.

Criteriul de selecție C.S. 2.2 se consideră îndeplinit dacă prin proiect sunt prevăzute investiții în unități de depozitare în condiții de atmosferă controlată, unități de condiționare sau, doar ca o componentă secundară, în unități de procesare la nivelul fermei a propriilor produse.

Pentru demonstrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un **deviz distinct**, va prezenta documentele aferente investițiilor în unitățile de depozitare/condiționare/procesare și va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare.

Criteriul de selecție C.S. 2.3 se consideră îndeplinit dacă prin proiect sunt prevăzute investiții în echipamente destinate producerii și utilizării energiei din surse regenerabile (componentă secundară), iar valoarea alocată acestora reprezintă minimum 2% din valoarea sprijinului.
Energia regenerabilă obținută ca urmare a investițiilor din proiect va fi utilizată exclusiv pentru consumul propriu, fără ca beneficiarul să devină prosumator pe întreaga perioadă de derulare a contractului de finanțare.

Pentru demonstrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un **deviz distinct,** va prezenta documentele aferente investițiilor și va justifica odată cu depunerea Cererii de Finanțare. În etapa de evaluare, se verifică în devizul de cheltuieli dacă valoarea investițiilor în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile reprezintă minimum 2% din valoarea eligibilă a proiectului și dacă informațiile sunt corelate cu justificarea tehnică depusă.

Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

Exemple de investiții ce pot fi încadrate în categoriile de mai sus: investiții ce vizează utilizarea de energie solară, eoliană, aerotermală, geotermală, hidrotermală, etc. sau din valorificarea biomasei (din deșeuri provenind de la animale/din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), utilizarea de materiale constructive care permit îmbunătățirea eficienței energetice, izolare termică, echipamente recuperare energie termică, etc, achiziția de echipamente/utilaje cu un consum redus de energie.

Criteriul de selecție C.S. 2.4 se consideră îndeplinit dacă prin proiect sunt prevăzute investiții în sisteme moderne de irigații cu eficiență ridicată și/sau demonstrează prin documente tehnice o reducere estimată a consumului de apă >15%.

Pentru demostrarea îndeplinirii criteriului, solicitantul va completa un deviz distinct și va prezenta documentele aferente investițiilor în sistemele de irigații și/sau documentele tehnice privind reducerea consumului de apă (>15%), la depunerea Cererii de Finanțare.

Sistemele de irigare și fertirigare reprezintă o componentă esențială a agriculturii moderne, având ca scop optimizarea consumului de apă și nutrienți pentru o producție vegetală superioară.

Sistemele de irigare asigură aportul controlat de apă necesar plantelor, în funcție de specie, stadiul de dezvoltare, tipul de sol și condițiile climatice. Tehnologiile variază de la cele tradiționale la cele de înaltă precizie:

- *Irigarea prin picurare;*
- *Irigarea prin aspersiune;*
- *Irigarea subterană.*

Sistemele de fertirigare combină procesul de irigare cu administrarea precisă a îngrășămintelor solubile (nutrienți) direct prin rețeaua de apă:

- *Eficiență maximă a nutrienților;*
- *Reducerea poluării;*
- *Optimizarea costurilor.*

P3 Principiul apartenenței la o formă asociativă cu rol economic

Criteriul de selecție C.S. 3.1 se aplică atât formelor asociative menționate în cadrul criteriului cât și membrilor acestora.

Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă forma asociativă menționată în cadrul criteriului este constituită conform prevederilor legale în vigoare și are o vechime de cel puțin 2 ani. Grupurile și Organizaţiile de producători trebuie să fie recunoscute de către MADR conform prevederilor legale în vigoare. Formele asociative care realizează investiții în nume propriu se punctează în cadrul acestui criteriu.

În cazul solicitantului membru al formelor asociative, **criteriul de selecție** se consideră îndeplinit dacă acesta face dovada apartenenței, de cel puțin 2 ani, la o formă asociativă cu rol economic, în calitate de:

- membru cooperator al unei societăți cooperative înființate conform **Legii 1/2005**

sau

- membru cooperator acționar al unei cooperative agricole înființate conform **Legii 566/2004**

sau

- membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/e de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare

Acesta prezintă:

- ***la depunerea Cererii de Finanțare*** – Adeverință emisă de forma asociativă cu rol economic, privind calitatea sa în cadrul formei asociative, precum și copie a statutului formei asociative al cărei membru este.
- ***la solicitarea ultimei plăți*** – Adeverință din partea formei asociative privind calitatea sa în cadrul respectivei forme asociative cu rol economic, precum și o copie la zi a statutului formei asociative al cărei membru cooperator este.

Informațiile referitoare la membrii cooperatori/membrii cooperatori actionari vor fi verificate în ONRC. In cazul neactualizarii informatiilor in ONRC cu privire la calitatea de membru cooperatori/membru cooperator acţionar, solicitantul va face dovada la depunerea CF a initierii demersurilor de modificare a statutului anterior depunerii CF. Solicitantul va face dovada actualizării in ONRC a statutului la contractare (verificarea se va realiza de catre evaluatorul AFIR in baza de date a ONRC).

Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) recunoscute de MADR se regăsesc pe site-ul MADR la *https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html*

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Valoare sprijinului public este de **maximum 100.000 euro/proiect.**

Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile per proiect este de maximum:

- 85% din costurile eligibile în cazul investițiilor realizate în cadrul fermelor cu o dimensiune economică cuprinsă între 2.000 euro SO și 11.999 euro SO;
- 65% din costurile eligibile în cazul investițiilor realizate în cadrul fermelor cu o dimensiune economică de cel puțin 12.000 euro SO.

Atenție! La cofinanțarea publică acordată în procentele menționate mai sus se adaugă contribuția privată a solicitantului.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare respectiv documente de la bancă/trezorerie se vor prezenta în etapa de contractare, în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare în vederea semnării contractului de finanțare.

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

Capitolul 3
ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIȚII ÎN FLORICULTURĂ, PLANTE MEDICINALE ȘI AROMATICE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor eligibile** efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 62 al Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și a HOTĂRÂRII nr. 1570 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, Art. 8, (1) În cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru acordarea sau pentru creșterea intensității sau a nivelului sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă, (2) Regulile detaliate avute în vedere la stabilirea condițiilor artificiale și modul de verificare a respectării de către solicitanți a prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 se cuprinde în cadrul Ghidului Solicitantului, procedurilor de lucru ale instituțiilor cu responsabilități în implementarea intervențiilor.

În acest sens, vă recomandăm să studiați Anexa 7 la Ghidul solicitantului „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

Regulile general valabile sunt:

- nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervențiilor PS PAC 2023-2027;
- fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge

acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz);
- în situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul finanțat sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;
- în situația în care se identifica asociați/actionari/ administratori (ai solicitantului) care detin actiuni in alte companii cu actionariat strain, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanţare conţine Cererea de Finanţare însoţită de Anexele tehnice şi administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap. 4 din prezentul Ghid, care vor fi depuse exclusiv online, pe pagina de internet www.afir.ro.
Anexele Cererii de Finanţare fac parte integrantă din aceasta.
Formularul standard al Cererii de Finanţare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid şi este disponibil în format electronic, la adresa www.afir.ro.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanţare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secţiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanţare pe motiv de neconformitate administrativă.
Cererea de Finanţare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanţare completate ograf.
Cererea de Finanţare trebuie completată într-un mod clar şi coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

Atenţie!
Solicitanții nu mai numerotează paginile dosarului Cererii de Finantare, dar vor consemna în coloana dedicată paginării din Cererea de finanțare, numărul paginilor aferente fiecărui document anexat.

Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a Cererii de Finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.
În acest sens, se vor furniza numai informaţiile necesare şi relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia şi în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.
Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, doar în scopul monitorizării acestor investiții, punctul dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare.
Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat Delta Dunării (ITI) care se regăsește în Anexa 12 la prezentul Ghid.

În Cererea de Finanțare, la lista E, se pot completa alte documente justificative ale proiectului, dacă sunt necesare. Pentru fiecare document va trebui să existe câte un PDF care să fie încărcat ulterior.

Atenție!

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, toate Cererile de Finanțare depuse la AFIR conțin *Declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal*.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnatură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) contectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

Atentie!

Conform cunoștințelor AFIR aplicațiile/serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui document în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piata NU permit semnarea documentelor de tip pdf inteligent care conțin câmp de semnătură, precum Cererile de Finanțare puse la dispozitie de AFIR.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite în nume propriu, se vor semnat electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant pe PC/laptop cu Adobe Reader, iar semnătura trebuie să fie creată cu ajutorul unui dispozitiv criptografic (token) conectat la calculatorul/laptopul semnatarului.
Solicitanții pot depune cererea de finanțare **EXCLUSIV** prin utilizarea semnăturii electronice bazată pe certificat digital calificat.

În cazul **documentelor word emise de solicitant**, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic, fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/entități acestea se vor scana.

Atenţie!

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, beneficiarul poate obține fonduri în avans, conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/2116 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 şi respectiv, ale H.G. nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervenţiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027.

Beneficiarul poate opta pentru obţinerea unui avans de până la 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene şi contribuția publică națională, conform art. 10, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 prin bifarea căsuţei corespunzătoare în Cererea de finanțare.

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR pe parcursul implementării, o singură dată și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție publică majoritară.

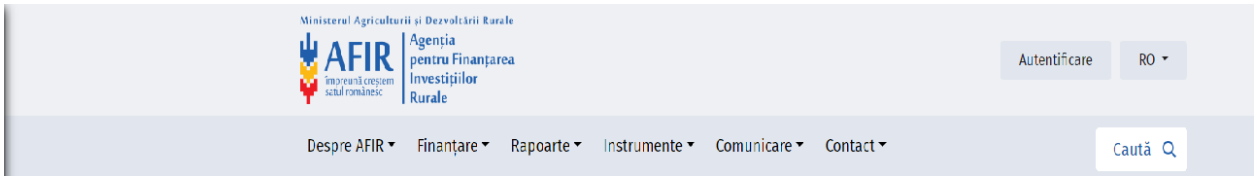
Conform art. 10, alin. (2) din Hotărârea nr. 1570/2022, plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată, în cazul beneficiarilor publici, sub formă de scrisoare de garanție bancară sau scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebancară înregistrată pe toată perioada de valabilitate a garanției în Registrul special al Băncii Naționale a României.
Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în Contractul de Finanțare.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune Cereri de Finanțare online, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în format electronic.
Pașii care trebuie parcurși, pentru încărcarea Cererilor de Finanțare în portalul AFIR, sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

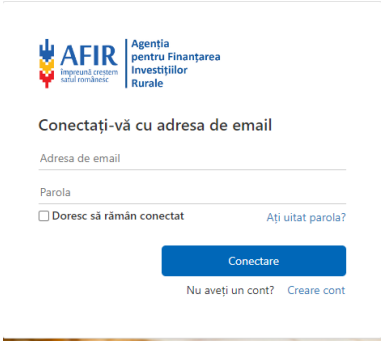
Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Microsoft Edge, Chrome, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.ro. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Creare cont si/sau autentificare

Pentru logare se utilizează perechea nume utilizator-parolă, obținute la crearea contului pe site, urmat de acționarea butonului Autentificare.

În cazul în care nu dețineți un cont, accesați opțiunea Creare cont. Anterior creării unui cont pe site-ul AFIR trebuie să dețineți o adresă de e-mail validă.

După înregistrare, utilizatorul va primi un e-mail de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, utilizatorul va avea posibilitatea accesării aplicației privind depunerea de proiecte și gestionării celor existente în cont.

Prin selectarea sesiunii de depunere aferent domeniului de intervenție ce se dorește a fi accesat, utilizatorul va avea posibilitatea descărcării Cererii de Finanțare în format PDF inteligent în vederea completării.

Atenţie!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a Anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. **Încărcarea formularului Cerere de Finanțare**

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat și semnat electronic.
- se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”-

În funcție de informațiile completate în Cererea de Finanțare privind amplasarea proiectului - Regiune - Județ, se va stabili Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare.

2. **Încărcarea documentelor anexate Cererii de Finanțare**

Se vor depune documentele conform Capitolului 4 - INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron.

Formatul fișierelor scanate trebuie să fie *.pdf*, cu o rezoluție de minim 200 dpi.

Recomandăm denumirea acestora conform listei documentelor din Cererea de Finanțare (numărul și primele două-trei cuvinte).

După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

Atenție!

La încărcarea online a proiectului solicitanții vor trebui să încarce toate documentele care au bifat pe coloana „Obligatoriu pentru toate proiectele”. În caz contrar proiectul nu se va putea depune online.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor se va acționa butonul Depunere Proiect, în vederea transmiterii acestuia către AFIR.

Alocarea numărului de ordine al Cererii de Finanțare se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Ulterior depunerii, pentru solicitanți vor fi disponibile numai acțiunile privind vizualizarea detaliilor proiectului precum si functionalități de afișare a istoricului acestuia.

Pentru detalii privind depunerea online se pot consulta instrucțiuniile/tutorialele disponibile în format .pdf/video.

VERSIUNE CONS

3. **Încărcare Alte documente**

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica Cererea de Finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru Cererile de Finanțare a căror încărcare on-line prin intermediului portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condiţiilor de admitere se derulează din ziua următoare. **În ultima zi de depunere a licitaţiei lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.**

Cererea de Finantare și toată documentația aferentă nu trebuie să fie semnate și ștampilate pe fiecare pagină.

Atenție!

Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selectie, proiectul va fi declarat neeligibil.

Piesele desenate care depăşesc formatul A3, se pot ataşa salvate direct în format .pdf, la care se va adaugă declarația proiectantului privind conformitatea cu planşele originale din Cererea de Finanțare.

Atenție!

Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care ofera un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple/ip-uri multiple pentru același User.

Retragerea cererii de finanțare

Cererea de finanţare poate fi retrasă în orice moment, însă nu se mai poate redepune în cadrul aceleiaşi sesiuni.

Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de Finanțare se face la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M;

1. Încadrarea Cererii de Finanțare în funcție de prescoring

Cererea de Finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de Finanțare;
Cererile de Finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care au fost depuse, devin neconforme.

2. Verificarea eligibilității Cererii de Finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☑ verificarea eligibilității solicitantului;
- ☑ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☑ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☑ verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate Cererii de Finanțare.

Atenție!
Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori ai AFIR în sistem on-line, iar raspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conțin informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii între mențiunile acestora.
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este facută corect.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de Finanțare.

Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de Finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/instalațiilor ce se vor executa.
Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 din ghid „*Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare*”, cererea va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista patru situații:

- ☑ proiectul este neeligibil;
- ☑ proiectul este eligibil şi va avea un punctaj ≥ pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☑ proiectul eligibil este neconform dacă are un punctaj < pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☑ proiectul este neconform dacă a fost încadrat greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă, aferente unei intervenții.

4. Selecția proiectelor

Alocarea publică disponibilă a intervenției aferentă sesiunii de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, pragul de calitate prestabilit și pragurile de calitate lunare sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prelabilă a Comitetului de Monitorizare pentru PS PAC 2023-2027 și se aplică pentru sesiunile de proiecte organizate după data avizului Comitetului de Monitorizare pentru PS.

Pentru fiecare sesiune de depunere se face un ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI în care se vor prezenta: alocarea sesiunii, intervalul de depunere a cererilor de finanțare, durata celor 2 etape lunare, alocarea aferentă fiecărei etape lunare, pragul de calitate prestabilit şi pragul de calitate lunar.

Solicitanții, la depunerea proiectului, completează obligatoriu în Cererea de Finanțare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/prescoring).

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent etapei lunare respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

> **Atenție!**
> Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective, vor fi declarate neconforme.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, după cum urmează:

(a) In cazul în care depunerea se închide în prima etapă lunară, alocarea disponibilă pentru selecţie reprezinta întreaga alocare a sesiunii de depunere;

(b) In cazul în care depunerea se închide în a-II-a etapă lunară, alocarea disponibilă este următoarea:

1^0 pentru selecția aferentă primei etape lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere;

2^0 pentru selecția aferentă celei de-a doua etape lunare, alocarea disponibilă reprezinta 50% din alocarea sesiunii de depunere la care se adaugă alocarea neconsumată de la etapa lunară 1.

În situația în care etapa lunară de depunere se închide în primele 5 zile, pentru facilitarea procesului de selecție, anterior Raportului de selecție lunar, se întocmește un Raport de selecție intermediar după evaluarea proiectelor în ordinea descrescătoare a punctajul estimat a căror valoare publică totală reprezintă 80% din alocarea disponibilă aferentă etapei.

În situația în care sesiunea de depunere parcurge cele două etape lunare, proiectele depuse în etapa 1 declarate eligibile fără finanțare vor intra în competiție cu proiectele din cea de-a doua etapă lunară, urmând a fi incluse în Raportul de Selecție lunar sau, după caz, intermediar, aferent etapei 2.

Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea aferentă fiecărei etape lunare, după caz.

În cazul proiectelor cu acelaşi punctaj, departajarea acestora se face în funcție de criteriul de departajare.
***Valoarea eligibilă a proiectului exprimată in Euro*, în sensul prioritizării proiectelor cu o valoare mai mică.**

După publicarea raportului de selecţie intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziţie 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

Atenție!

Solicitanții pot depune o singură contestație cu privire la rezultatul evaluării dupa publicarea primului Raport de selectie in care proiectul este inclus. Orice a doua contestație depusă de același solicitant referitoare la un raport de selecție, precum și contestația depusă la un raport de selecție ulterior primului raport în care a fost consemnat rezultatul evaluării vor fi considerate inadmisibile

Urmare soluționării contestațiilor, Comisia de soluționare a contestațiilor va proceda astfel:

a) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție intermediar, vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente interventiei. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.

b) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care

valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8, alin.(2), dupa caz. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni continue de depunere a proiectelor, după caz conform Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027), după caz.

Urmare publicării raportului de contestații intermediar/lunar, există posibilitatea întocmirii unui Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile, după caz, conform Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027).

IMPORTANT !
Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfașoară potrivit „Regulamentului de organizare şi funcţionare al procesului de selecţie şi al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)”, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.ro.
Solicitanții pot să-și retragă în orice moment cererile de finanțare. Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „*Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de Finanțare*”.

Atenție!

În vederea încheierii Contractului de Finanțare, AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină semnătură electronică la momentul contractării.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de **maxim 3 luni** pentru **proiecte care vizează achiziții simple**, respectiv, de maxim 6 luni pentru **proiecte care vizează achiziții complexe**, de la transmiterea *Notificării privind selectarea cererii de finantare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu, conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.2 Documentele necesare contractării fondurilor:

1.Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de finanțare și documentele originale emise de solicitant, convertite în PDF și semnate electronic, la depunerea proiectului).

Atenţie!

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de Finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie, care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, Cererea de Finantare se va declara neeligibilă/neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii Contractului de Finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc.10.1 Documente care dovedesc capacitatea şi sursa de cofinanţare privată a investiţiei prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.
Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private.
În cazul în care dovada co-finanţării private se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat şi datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.
În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finantare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.
3. Doc.10.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ trezoreriei şi, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).
4. Doc 11.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).
5. Doc. 11.2 Graficul de eşalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale).
Pentru încheierea contractului de finanțare, reprezentantul legal trebuie să nu figureze cu sancțiuni economico-financiare înscrise în cazierul judiciar.

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.
În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

Atentie!

Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de esalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finantare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar beneficiarul este sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc.12 Proiectul tehnic, dacă este cazul, pentru proiectele cu C+M care presupun lucrări de construcții - montaj.

8. Doc. 13 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului

Atenție!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finantare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hârtie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar, în vederea contractării *este de 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea de către AFIR a notificării privind selecţia proiectului.*

Pentru depunerea primei tranșe de plată însoțită de documente justificative, termenul este de 6 luni (achiziții simple)/12 luni (construcții-montaj) de la semnarea contractului de finanțare.

ATENȚIE!

Agenţia nu va încheia Contractul de finanţare **și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului** în situația în care beneficiarii nu prezintă documentele obligatorii în termenul precizat în Notificare sau dacă în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate online și documentele depuse pe suport de hârtie se vor constata neconcordanțe care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, sau neconcordanțe între rezultatul vizitei pe teren și cele din evaluarea documentară a cererii de finanțare sau dacă figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență cu dosar de insolvență/faliment pe rolul instanțelor de judecată sau în cazul în care se va constata că figuurează înregistrați în registrul debitorilor AFIR, cu debite neachitate, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR.

Beneficiarii au obligația să achite integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere și să prezinte dovada achitării integrale a debitului față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul), până la semnarea contractului de finanțare.

Atenție!

La momentul încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu trebuie să fie în insolvență. În cazul în care, în urma verificărilor făcute, acesta figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență, nu se contractează și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului.

Atenție!
Beneficiarii finanțării nerambursabile obținută prin intervenția DR 18 din FEADR 2023-2027 au obligația respectării prevederilor din Ghidul de Utilizare a Elementelor de Identitate Vizuală, versiunea 3 și condiţiilor specifice din Anexa II la Contractul de finanțare încheiat cu AFIR cu privire la asigurarea publicității sprijinului financiar primit.

Vizita pe teren a Cererilor de Finanțare
Verificarea pe teren se realizează pentru Cererile de finanțare selectate, care vizează modernizarea unui punct de lucru, și are loc înaintea încheierii contractului, după ce solicitantul depune documentele solicitate prin Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare şi semnarea contractului de finanțare.

Vizita pe teren se va realiza **pentru proiectele selectate la finanțare**, astfel:

- ☑ Pentru toate Cererile de Finanțare referitoare la modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări; Numai în cazuri excepționale atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren, Șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/ CRFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informaţiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea informațiilor.
În cazul în care se constată neconcordanțe care afectează conditiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, se va emite decizia de neîncheiere a contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea Contractului de Finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail, contractul de finanțare, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta să îl semneze și, să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe şi documentele ataşate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: http://www.ecb.int/index.html, **valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie Contractul de Finanțare.**

Important! Bugetul Indicativ din Cererea de Finanțare aprobat în urma evaluării proiectului devine Anexă la Contractul de Finanțare.

Atenție!

Durata de execuţie a Contractului de Finanţare este de maxim **3 ani** (**36 de luni**) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții-montaj.
Durata de execuţie a contractului este de maxim **2 ani** (**24 luni)**, pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple fără leasing financiar de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.
Durata maximă de execuţie a contractului de finanţare nu va depăși data de 31.12.2029 prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 2115/2021.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022,** cu acordul prealabil al AFIR şi **cu aplicarea penalităților** prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Durata maximă de execuţie de 24/36 luni prevăzută în contract, poate fi prelungită dacă, la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăţi de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit, după verificarea dovezii cofinanţării private pentru finalizarea investiţiei şi cu aplicarea penalităţilor prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit, cu excepţia investiţiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislaţia europeană specifică.

Prelungirea duratei maxime de execuție se poate realiza ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare, cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor publici sau privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, **se pot suspenda la cererea beneficiarului**, în situații de forță majoră sau în cazul în care pe parcursul implementării proiectului se impune obţinerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obţinerii acestora. Pentru oricare dintre aceste situații, beneficiarul are obligația de a notifica Autoritatea Contractantă și de a fundamenta solicitarea de suspendare cu documente justificative.

VERSIUNE CONSULTATIVA

Durata de valabilitate şi durata de monitorizare a contractului de finanţare

Durata de valabilitate a Contractului de Finanţare cuprinde durata de execuţie a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăţi** efectuată de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale şi necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanţate potrivit intervențiilor din PS 2023-2027**, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului şi să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanţare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăţi.**

Atenţie! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze şi să nu modifice fundamental investiţia realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanţare.

IMPORTANT! Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții financiare, respectiv unei instituții de credit sau instituții financiare nebancare înregistrate în registrul special al Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare, cu înștiințarea și acordul prealabil al AFIR și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză. Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

Atenție! Beneficiarii finanțării nerambursabile obținută prin intervenția DR 18 din FEADR 2023-2027 au obligația respectării prevederilor din Ghidul de Utilizare a Elementelor de

Identitate Vizuală, versiunea 3 și condițiilor specifice din Anexa II la Contractul de finanțare încheiat cu AFIR cu privire la asigurarea publicității și transparenței utilizări fondurilor europene raportat la valoarea sprijinului financiar acordat.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarul poate opta pentru **avans** de până la maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de Finanțare sau după semnarea Contractului de Finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată anexă la Contractul de Finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea contractului, conform prevederilor art. 44 din Regulamentul (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare, prin aprobarea AFIR.

Beneficiarul poate solicita avansul după semnarea Contractului de Finanțare și numai după avizarea favorabilă a achiziției majoritare de către AFIR. În cazul beneficiarilor privați care derulează achiziții directe utilizând Baza de Date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

Pentru a beneficia de avans beneficiarul este obligat să depună o garanție sub formă de scrisoare de garanție, necondiționată prin condiții generale și/sau speciale de garantare, emisă în condițiile legii, de o instituție de credit bancară deschisă pe teritoriul României, respectiv de un fond de garantare constituit în condițiile legii, în cazul beneficiarilor publici, care corespunde procentului de 100% din valoarea avansului.
Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în Contractul de Finanțare, respectiv până la ultima tranșă de plată .

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de execuție a Contractului de Finanțare.

În cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, justificată pe bază de documente, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului, garanția poate fi eliberată.
La cerere, Autoritatea Contractantă va notifica instituția emitentă a garanției cu privire la finalizarea proiectului, justificarea utilizării integrale a avansului acordat beneficiarului și faptul că garanția poate fi eliberată.
Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate la termenele stabilite prin contractul de finanțare, precum și în cazul în care se procedează la încetarea contractului de finanțare, înainte de finalizarea implementării proiectului, la solicitarea beneficiarului sau din inițiativa Autorității Contractante, înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acesteia, se recuperează de Autoritatea Contractantă prin

executarea garanției, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.
În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda de îndată la executarea garanției.
Recuperarea sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat se face prin plată voluntară (în termen de maxim 5 zile lucrătoare), cât și prin executarea garanțiilor de către Autoritatea Contractantă (după caz), cu perceperea de dobânzi și penalități.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a contractului de finanțare, este obligat să depuna la Autoritatea Contractantă și documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară care să acopere noul termen de execuție solicitat.

ATENȚIE!
AFIR efectuează plăți beneficiarilor, inclusiv plata avansului, după cum urmează:
a) în cazul persoanelor juridice instituții publice, în conturile deschise la Trezoreria Statului;
b) în cazul persoanelor juridice, altele decât cele menționate la lit. a), în conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului sau la instituții de credit din România;.

Precizări referitoare la modificarea Contractului de Finanțare

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finantare în cursul duratei de valabilitate a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Beneficiarul poate solicita doar modificări care nu afectează eligibilitatea, selecția, funcționalitatea și obiectivul proiectului (de ex. nu se vor accepta modificări și înlocuiri de clădiri, schimbarea locației și a obiectivelor).
- ✓ Modificarea contractului se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile.
- ✓ Beneficiarul va transmite Autorității Contractante bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcute, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

Atenție!
Solicitările de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.ro.

Important!

Solicitantul/ Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoştintă de toate informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 pentru care depune proiectul în cadrul PS 2023 – 2027 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile şi obligațiile prevăzute în Contractul de Finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/ componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietăţii sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În situația neîndeplinirii obligaţiilor prevăzute în Contractul de Finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporţional cu gradul de neîndeplinire a acestora.

Dacă neîndeplinirea obligaţiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condiţiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează integral împreună cu dobânzi şi penalităţi în procentul stabilit conform dispoziţiilor legale în vigoare, şi în conformitate cu dispoziţiile contractuale.

În cazul deschiderii procedurii de insolvență împotriva beneficiarului, pe parcursul derulării contractului de finanțare, AFIR va declanșa procedura de constatare nereguli, de constituire și recuperare a debitului, conform prevederilor Contractului de Finanțare și ale OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și înscrierea la masa credală cu titlurile de creanță emise anterior intrării în insolvență în termenele și condițiile stabilite conform Legii nr.85/2014 cu modificările și completările ulterioare.

În cazul încălcării clauzelor contractului de finanțare, nerespectării condițiilor de eligibilitate și/sau de selecție pentru care proiectul a fost selectat și contract, se aplică procedura de încetare a contractului de finanțare și de recuperare a ajutorului financiar nerambursabil acordat.

Anterior încetării Contractului de Finantare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul şi/sau plăţile ca o măsură de precauţie, fără o avertizare prealabilă.

3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziţii pentru bunuri şi execuţie lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecţie a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziţii) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) şi execuţie lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcţii montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PS 2023-2027 se va derula on-line pe site-ul www.afir.ro, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agentiei (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, **condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.ro.**

Atenție!

Trebuie să aveți în vedere ca derularea/ finalizarea, **inclusiv avizarea din partea AFIR** a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de Finanțare.

Procedurile de achizitii pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea Studiilor de Fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de Finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fără TVA, se pot adjudeca prin atribuire directă, conform Bugetului indicativ.
- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, **conform Bugetului indicativ,** pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de Fezabilitate derulate anterior încheierii Contractului de Finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula on-line cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați postat pe site-ul AFIR.

Atenție!

Alegerea tipului de procedura se stabileste în funcție de valoarea totală a serviciilor, bunurilor sau lucrărilor de acelasi tip (valoare eligibilă + neeligibilă). Trebuie avut în vedere faptul că serviciile/bunurile au CPV-uri diferite, ceea ce înseamnă ca tipul procedurii de achiziții nu poate fi limitată la nivelul liniei bugetare.

Cu toate acestea, în cazul în care beneficiarul optează pentru derularea procedurii cu o singură ofertă pentru achiziții de bunuri/servicii diferite care corespund liniilor bugetare enumerate anterior și care au coduri CPV diferite, experții vor verifica dacă bunurile/serviciile respective răspund unor necesități diferite (ex: mobiler, componente IT) și se poate folosi într□adevăr modalitatea de achiziție mentionată (o singură ofertă), sau dacă s-a încercat eludarea procedurii de selecție de oferte în scopul divizării achizițiilor de servicii sau bunuri.

O astfel de excepție de la regulă este linia bugetara 3.7.1, unde consultanța poate fi împărțită în două contracte, în etape diferite (ani) diferiți. În cazul în care valoarea totală a liniei depășeste suma de 30 mii de euro, procedura de adjudecare se poate realiza prin încredințare directă pentru primul contract cu valoare de până la 15.000 de euro, iar pentru contractul al doilea, în cazul în care valoarea depășeste 15.000 de euro, să se facă prin selecție de oferte.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza la momentul încheierii Contractului de Finanțare.

Atenție!

Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă" vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de Finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR pentru proiectele fără construcții montaj (proiecte care presupun achiziții simple de bunuri și echipamente cu sau fără montaj, servicii) și la nivel CRFIR pentru proiectele cu construcții montaj (proiecte care presupun achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții), prin intermediul departamentelor de specialitate, numai după ce solicitantul va semna Contractul de Finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus mentionate prin modulul de achizitii on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de

selecţie a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziţii) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziţii realizându-se ulterior semnării Contractului de Finanțare cu AFIR.

Atenţie!

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/contractorii/beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/contractorilor/beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achiziţiilor private, **conflictul de interese** se defineste prin:

A. **Conflictul de interese între acționarii/asociații beneficiarului privat și ofertanții acestuia, între membrii comisiile de evaluare și ofertanti:**

   Actionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentantii legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

   a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
   b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administratie etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanti sau subcontractanti;
   c. sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. **Conflictul de interese intre ofertanti:**

   Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

   a. Ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare);
   b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administratie etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
   c. Sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

   Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucţiunilor privind achiziţiile private - anexă la contractul de finanţare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziţiei de servicii, lucrări sau bunuri.

   Pe parcursul derulării procedurilor de achiziţii, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

   a. Nediscriminarea;
   b. Tratamentul egal;
   c. Recunoaşterea reciprocă;
   d. Transparența;
   e. Proporţionalitatea;
   f. Eficiența utilizării fondurilor;
   g. Asumarea răspunderii.

Atenţie! Solicitanţii care vor derula procedura de achiziţii servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea Contractului de Finanţare cu AFIR, vor respecta prevederile Manualului de achiziţii postat pe pagina de internet AFIR la momentul demarării procedurii.

3.4 PLATA

Beneficiarul va depune odată cu semnarea Contractului de Finantare și un Grafic de eșalonarea anuală a plăților, acesta având obligația respectării graficului depus respectiv depunerea dosarelor cerere de plată de valoarea asumata pentru fiecare an calendaristic. Această eșalonare trebuie respectată în vederea îndeplinirii indicatorilor de realizare aferenți intervenției. Nerespectarea Graficului de eșalonare anuală a plăților conduce la aplicarea unei penalități care v-a fi calculată și aplicată conform Instrucțiunilor de Plată - Anexa V la Contractul de Finanțare.

Pentru toate investițiile (noi și modernizare) se vor prezenta la prima cerere de plată următoarele documente care validează eligibilitatea:

1. **Document emis de DSP județeană** pentru investiția propusă, dacă este cazul
2. **Document emis de DSVSA pentru investiția propusă (dacă nu a fost depus în etapa de evaluare împreună cu documentul emis de către DSVSA din care să rezulte îndeplinirea elementelor de biosecuritate superioară.)**
3. **Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu pentru investiția propusă.**

Atenție!

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată, și în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, Contractul de Finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra achiziției majoritare (inclusiv prin prezentarea contractului de vanzare cumparare în cazul achiziției prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra unei achiziţii (inclusiv prin prezentarea contractului de vanzare cumparare în cazul achiziției prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAŢIA DE CONSTRUIRE pentru proiecte care prevăd construcţii (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).
În cazul investiţiilor care presupun **achiziţii simple** care **nu** necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plată în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde lucrări de **construcţii montaj** care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 6 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contract și cu prezentarea de către beneficiar a dovezii demarării execuţiei investiției.

Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanţare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro.
Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată eligibile.

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

Capitolul 4
INFORMAŢII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bifate căsuţele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE DR-16, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecţie si primirea Notificării de selecţie la momentul contractării se vor bifa căsuţele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de Finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de Finanțare:

Doc.1.a) STUDIUL DE FEZABILITATE conform HG 907/2016, cu modificările și completările ulterioare -se va depune doar în cazul achizițiilor complexe/construcții și montaj

Important!

- numai în cazul în care este mentionat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de Fezabilitate cheltuielile privind consultanţa sunt eligibile.
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit şi ştampilate de elaboratorul documentaţiei.
- se va ataşa „foaia de capăt", care conţine semnăturile colectivului format din specialişti condus de un şef de proiect care a participat la elaborarea documentatiei și ştampila elaboratorului.
- **se vor detalia capitolele 3 - Cheltuieli pentru proiectare şi asistenţă tehnică** și **5 - Alte cheltuieli,** prin devize care să justifice în detaliu sumele respective şi pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziţii şi autorizare plăţi.
- părţile desenate din cadrul secţiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secţiuni etc.), să fie semnate, ştampilate de către elaborator în cartusul indicator.
- Pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ oră).
- În cazul în care investiţia cuprinde cheltuieli cu construcţii noi sau modernizari, se va prezenta calcul pentru investiţia specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcţii şi instalaţii se raportează la mp de construcţie.

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcţiilor existente/ achiziţii de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcţiei existente, se ataşează la Studiul de Fezabilitate, obligatoriu **Expertiza tehnică de specialitate** asupra construcţiei existente și/sau **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

1.b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcţiei existente

1.c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

1.d) ANEXA C format PDF inteligent - pentru solicitantii cu statut juridic PFA, I.I. sau I.F.

1.e) ANEXA B format PDF inteligent - pentru celelalte categorii de solicitanți.

Utilizarea documentului PDF inteligent, ca anexă la Cererea de Finanțare, implică încărcarea acestuia fără a mai fi listat.

2. DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU TERENUL AGRICOL

a) În cazul Societăţilor agricole se ataşează tabelul centralizator emis de către Societatea agricolă care va cuprinde suprafeţele aduse în folosinţa societăţii, numele membrilor fermieri care le deţin în proprietate şi perioada pe care terenul a fost adus în folosinţa societătii, care trebuie să fie de minim 10 ani.

b) DOCUMENTE SOLICITATE PENTRU IMOBILUL (CLĂDIRILE ŞI/ SAU TERENURILE) pe care sunt/vor fi realizate investiţiile:

b1) ACTUL DE PROPRIETATE ASUPRA CLĂDIRII sau CONTRACT DE CONCESIUNE sau ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosinţă asupra clădirii pe o perioadă de cel puţin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare, care să confere titularului dreptul de execuţie a lucrărilor de construcţii, după caz, în acord cu precizările din Studiul de Fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiţie propusă prin proiect.

b2) DOCUMENTUL CARE ATESTĂ DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA TERENULUI, CONTRACT DE CONCESIUNE SAU ALT DOCUMENT ÎNCHEIAT LA NOTAR care să certifice dreptul de folosinţă al terenului pe o perioadă de cel puţin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare, care să confere titularului dreptul de execuţie a lucrărilor de construcţii, după caz, în acord cu precizările din Studiul de Fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiţie propusă prin proiect.

Contractul de concesiune va fi însoţit de **adresa emisă de concedent** şi trebuie să conţină:

- situaţia privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investiţiilor prevăzute în contract şi alte clauze;
- suprafaţa concesionată la zi (dacă pentru suprafaţa concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menţioneze care este suprafaţa supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

> **Atenţie!** Pentru construcţiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizaţia de construire/desfiinţare:
> - drept real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotarare judecătorească, lege. În cazul dreptului de superficie se acceptă act de superficie încheiat în formă autentică de un notar public.
> - drept de creanță definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru clădirea/terenul pe care urmează a se realiza investiţia.

Pentru construcţiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta şi un contract de comodat/locaţiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul în care una din părţi este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosinţă.

b3) DOCUMENT CARE SĂ CERTIFICE CĂ NU AU FOST FINALIZATE LUCRĂRILE DE CADASTRU, pentru proiectele care vizează investiţii de lucrări privind construcţiile noi sau modernizări ale acestora.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciara aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanțare în secţiunea dedicată. Dacă în Cartea Funciară există notat sechestru asigurator sau un sechestru judiciar, AFIR va solicita informaţii suplimentare cu privire la menținerea sau ridicarea sechestrului, acest aspect fiind element de eligibilitate al proiectului.

b4) Acordul creditorului privind execuţia investiţiei şi graficul de rambursare a creditului.

Atenţie! Se va depune în situatia în care imobilul pe care se execută investiţia nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit).

c) DOCUMENT PENTRU EFECTIVUL DE ANIMALE DEŢINUT ÎN PROPRIETATE:

c1) EXTRAS DIN REGISTRUL EXPLOATATIEI emis de ANSVSA/DSVSA/ANZ cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA/ANZ (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de miscare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, Cererea de Finanțare și extrasul din Registrul Exploatatiilor de la ANSVSA.
Pentru exploatațiile agricole care dețin păsari si albine - **ADEVERINȚĂ ELIBERATĂ DE MEDICUL VETERINAR DE CIRCUMSCRIPȚIE**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, din care rezulta numărul păsărilor și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.
Documentele prevăzute la punctul c) se vor prezenta pentru toți membri fermieri ai grupurilor de producători și organizațiilor de producători și pentru toți membri acționari în cazul solicitanților cooperative agricole.

Doc. 3. Pentru unitățile care se modernizează

3.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare.

3.2 AUTORIZAȚIE DE MEDIU emisă de autoritatea competentă de mediu

Atenție! În cazul în care solicitantul prezintă autorizații de funcționare, acestea trebuie eliberate/ vizate cu cel mult un an în urmă față de data depunerii Cererii de Finanțare. Data de emitere a Notelor de Constatare trebuie sa fie cu cel mult un an înaintea momentului contractării.

3.3 AUTORIZATIE ANZ (pentru stupinele de elită și stupinele de multiplicare)

4. a) **HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ** definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

b) **STATUT si/sau act constitutiv** pentru Societatea cooperativă agricolă (înființată în baza Legii nr. 1/ 2005), Cooperativa agricolă (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) cu modificările și completările ulterioare și Composesoratele, obștile și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menționate în *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere*, cu modificările și completările ulterioare), din care să reiasă ca acestea se încadrează în categoria: societate cooperativă agricolă, cooperativă agricolă sau fermier în conformitate cu art 7, alin (2^1) din OUG 3/2015, cu completările și modificările ulterioare;

c) **DOCUMENT DE ÎNFIINȚARE A INSTITUTELOR DE CERCETARE**, a Centrelor, staţiunilor şi unităţilor de cercetare -dezvoltare şi didactice din domeniul agricol

5. ÎN CAZUL INVESTIȚIILOR PRIVIND IRIGAȚIILE:

5.1 AVIZ DE GOSPODARIREA APELOR/NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUȚIEI, în cazul investițiilor noi sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODĂRIRE/NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

5.2 AVIZ EMIS DE ANIF (dacă este cazul).

5.3 DOCUMENT EMIS DE OUAI privind acordul de branșare (dacă este cazul).

5.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul).

6.1 Document emis de Cooperativă/Societatea cooperativă/Grupul de producatori/Organizația de producători din care să reiasă că solicitantul are calitatea de membru al acesteia, însoțit de statutul Cooperativei.

6.2 Hotărârea Adunării Generale a formei asociative privind necesitatea și utilitatea investiției

Doc.14. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ) pe care solicitantul le poate aduce în scopul susținerii proiectului: (de ex.: document justificativ privind indeplinirea criteriilor de eligibilitate/selecție, copia Autorizației de gospodărire a apelor a ANIF/entității care gestionează corpul de apă/ infrastructura de irigații la care se branșează solicitantul, , document justificativ privind o situație de calamitate, document justificativ privind comercializarea producției la nivel local, , oferte pentru justificarea sumelor menționate în Bugetul indicativ, fișa mijlocului fix și lista de inventar etc.)

4.2 DOCUMENTELE NECESARE CONTRACTĂRII FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

Atenție!

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind selectarea cererii de finantare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1.Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on▫line.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de Finanțare și nici documentele originale emise de către solicitant, care au fost convertite în PDF și semnate electronic la depunerea proiectului. În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de Finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie, care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, Cererea de Finantare se va declara neeligibilă/neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii Contractului de Finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc.10.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/ sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Atât extrasul de cont cât și contractul de credit vor menționa valoarea totală a cofinanțării private.

În cazul în care dovada co-finanțării private se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului,

conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finantare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.

3. Doc.10.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ trezoreriei și, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).

4. Doc.11.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții îşi au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5.Doc.11.2 Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

Atenție! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de esalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finantare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc.12 Proiectul tehnic, dacă este cazul.

8.Doc. 13 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

4.3 REGULI PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI PUBLICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA BENEFICIARI

Potrivit prevederilor art. 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116, pe site-ul web al AFIR se publica informațiile referitoare la beneficiarii FEADR, astfel:

AFIR publică pe site-ul de internet lista operaţiunilor selectate pentru sprijin din FEADR şi actualizează lista respectivă cel puţin la fiecare patru luni. Fiecare operaţiune are un cod unic.

Lista conţine următoarele date:

a) în cazul persoanelor juridice, denumirea beneficiarului şi, în cazul unei achiziţii publice, denumirea contractantului;

b) în cazul în care beneficiarul este o persoană fizică, prenumele şi numele;

c) denumirea operaţiunii;

d) scopul operaţiunii şi realizările preconizate sau efective ale acesteia;

e) data de începere a operaţiunii;

f) data preconizată sau efectivă de încheiere a operaţiunii;

g) costul total al operaţiunii;
h) fondul vizat;
i) obiectivul specific vizat;
j) rata de cofinanţare a Uniunii;
k) indicatorul de localizare sau datele de geolocalizare pentru operaţiunea şi ţara în cauză;
l) pentru operaţiuni mobile sau operaţiuni care acoperă mai multe locuri, localizarea beneficiarului, atunci când acesta este o persoană juridică, sau nivelul de regiune NUTS 2, atunci când beneficiarul este o persoană fizică;
m) tipul de intervenţie pentru operaţiune, în conformitate cu articolul 73 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a dispoziţiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziţie justă şi Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit şi acvacultură şi de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum şi Fondului pentru azil, migraţie şi integrare, Fondului pentru securitate internă şi Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor şi politica de vize.
Datele menţionate la litera (b) se şterg după doi ani de la data publicării iniţiale pe site-ul de internet.
Datele menţionate la lit.a) – m), astfel cum au fost furnizate de către beneficiari, se publică pe site-ul de internet al AFIR, în formate deschise şi prelucrabile automat, potrivit articolului 5 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European şi a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care permit sortarea, căutarea, extragerea, compararea şi reutilizarea datelor.
Beneficiarii FEADR au obligația de a furniza informaţiile necesare pentru identificarea lor, inclusiv, dacă este cazul, pentru identificarea grupului din care fac parte, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 11 din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situaţiile financiare anuale, situaţiile financiare consolidate şi rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European şi a Consiliului şi de abrogare a Directivelor 78/660/CEE şi 83/349/CEE ale Consiliului.
Informațiile pentru identificarea grupului din care fac parte se furnizează și se publică în conformitate cu art. 44 din Regulamentul (UE) de punere în aplicare 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European şi al Consiliului în ceea ce priveşte agenţiile de plăţi şi alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanţiile şi transparenţa.(7) Informațiile referitoare la beneficiari vor fi făcute publice în conformitate cu articolul 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116 şi acestea pot fi prelucrate de către organisme de audit şi de investigare naţionale sau ale Uniunii în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii, potrivit prevederilor art. 99 şi art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116.
Datele cu caracter personal din cererea de finantare/ajutor/angajamente/contracte/decizii/alte documente referitoare la finantare din FEADR sunt colectate, prelucrate si stocate/ arhivate sau publicate de catre AFIR si/sau Ministrul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale prin Directia Generala Dezvoltare Rurala – Autoritate de Management pentru PNDR in scopul indeplinirii obligatiilor prevazute la art.151 din Regulamentul (UE) 2021/2115 sau prelucrate de alti destinatari pentru indeplinirea obligatiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

VERSIUNE CONSULTATIVĂ

- Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European si al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protectia persoanelor fizice in ceea ce priveste prelucrarea datelor cu caracter personal si privind libera circulatie a acestor date si de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protectia datelor);
- Legii nr. 190/2018 privind masuri de punere in aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European si al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protectia persoanelor fizice in ceea ce priveste prelucrarea datelor cu caracter personal si privind libera circulatie a acestor date si de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protectia datelor);
- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal si protectia vietii private in sectorul comunicatiilor electronice, cu modificarile si completarile ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European si a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal si protectia vietii private in sectorul comunicatiilor electronice, publicata in Jurnalul Oficial al Comunitatilor Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002.

CONSULTATIVĂ

4.4. LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – WWW.AFIR.RO

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

Cererea de finanțare – Anexa 1 (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează AFIR în vederea obținerii finanțării);

Contractul de finanțare – Anexa 4 (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR şi beneficiarul fondurilor nerambursabile).

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

Cererea de plată pentru avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);

Cererea de plată (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuţie etc);

Declarația de cheltuieli (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);

DECLARAȚIA PE PROPRIA RĂSPUNDERE A BENEFICIARULUI (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare şi rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);

Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR şi nu pot fi furnizate de AFIR (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 18);

De asemenea, în pagina de internet a AFIR, www.afir.ro, puteți consulta şi descărca:

Fişa intervenției (Investiții prin FEADR – DR 18);

Actele normative utile (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).

Toate formularele prezentate al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 18) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

4.5 DICȚIONAR

- **Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri/echipamente cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice cu sau fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție;
- **Achiziție complexă** care prevede lucrări de construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri/echipamente cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj care prevăd lucrări de construcții și instalații care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, precum și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție;
- **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiţii şi care a încheiat un contract de finanţare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- **Cererea de Finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiţii în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- **Cerere de renunțare** la sprijinul acordat prin intervențiile aferente sectorului apicol din Pilonul I al PS 2023-2027,
- **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în localuri distincte, rezervate acestei activități;
- **Contract de Finanțare -** (documentul juridic încheiat în condiţiile legii între Agenţia pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, denumită în continuare AFIR, sau, după caz, Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură, denumită în continuare APIA, şi beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile şi obligaţiile părţilor, durata de execuţie, valoarea, plata, precum şi alte dispoziţii şi condiţii specifice, prin care se acordă asistenţă financiară nerambursabilă din FEADR şi de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor intervenţiilor cuprinse în PS 2023-2027);
- **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiţii. Contribuţia privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiţii, variabil în funcţie de categoria de beneficiari eligibili şi de tipul investiţiei propuse spre finanţare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile și buget național) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuţia privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potenţialilor beneficiari care deţin deja fondurile necesare pentru contribuţia financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanţării private este prin credit bancar sau nebancar, valabil în cazul în care potenţialii beneficiari nu deţin fondurile necesare pentru contribuţia financiară proprie, dar îndeplinesc condiţiile contractării unui credit bancar sau nebancar;
- **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

- **Condiționare** - activități de presortare, sortare, calibrare, tăiere, fasonare (tăiere frunze, tulpini și rădăcini – în cazul legumelor și rădăcinoaselor), spălare-zvântare, curățare, ceruire, lustruire, legare, ambalarea, uscarea (a nu se confunda cu deshidratarea care este considerată procesare), depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare;
- **Derulare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;
- **Economia Circulară** – model de producție axat pe reducerea la minimum a deșeurilor/produselor secundare/subproduselor prin reutilizarea acestora într-un alt ciclu producție, creând și mai multă valoare adăugată la nivelul fermei.
- **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condiţiilor şi criteriilor minime de către un solicitant aşa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de Finanţare şi Contractul de finanţare pentru FEADR;
- **Evaluare** – acţiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanţare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate şi pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- **Exploatație agricolă (fermă)** - reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe **unități de producţie** situate pe teritoriul României, utilizate pentru activităţi agricole şi gestionate de un fermier; unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini și echipamente agricole, clădiri etc.); gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia. O exploatație agricolă, în temeiul acestei definiții, poate conține mai multe coduri de exploatație ANSVSA.
- **Fișa intervenției** – descrie motivaţia sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare şi acţiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar şi tipul sprijinului;
- **Ferma de dimensiune medie (mijlocie)** - exploatația agricolă având dimensiunea economică între 12.000 – 250.000 SO (valoarea producției standard);
- **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiţii încadrate în aria de finanţare a DR-16 şi care nu trebuie returnate – singurele excepţii sunt nerespectarea condiţiilor contractuale şi nerealizarea investiţiei conform proiectului aprobat de AFIR;
- **Implementare Proiect** - reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;
- **Investiție principală** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare atinge cel puțin 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- **Investiție secundară** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare atinge (singulară sau compusă din mai multe componente secundare) mai puțin de 50% din valoarea eligibilă totală a proiectului;
- **Investiţie nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcţii montaj) – cuprinde lucrările de construcţii-montaj, utilaje, instalaţii, care se realizează pe amplasamente noi, lucrarile

pentru construcţiile existente cărora li se schimbă destinaţia sau pentru construcţii nefuncţionale/dezafectate;

- **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcţii montaj) – cuprinde lucrările de construcţii şi instalaţii privind retehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcţiilor existente aferente unităţilor în funcţiune şi cu autorizaţii de funcţionare valabile, fără modificarea destinaţiei iniţiale, inclusiv utilarea/reutilarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție;
- **Modernizarea exploataţiei agricole** reprezintă investiţiile de orice tip (noi sau modernizări/extinderi – ***inclusiv proiectele care vizeaza extinderea unor obiective investiționale aflate deja în implementare prin proiecte cu finanțare FEADR)***,în unitatea/unităţile de producţie existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activităţii agricole desfăşurate anterior depunerii proiectului cu noi coduri CAEN în domeniul agricol (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploataţiei agricole prin înfiinţarea de noi unităţi de producţie în cadrul aceluiaşi/aceloraşi cod/uri CAEN;
- **Perdele de protecție agroforestiere-** sunt formațiuni cu vegetație forestieră, arborescentă și/sau arbustivă, înființate prin plantare, amplasate pe terenurile agricole din cadrul fermelor, inclusiv plantațiile pomicole și viticole, cu scopul de a le proteja împotriva factorilor climatici (extreme climatice, vânt, troienirea zăpezii, secetă) și a dăunătorilor, de a crește biodiversitatea, de a crește gradul de reziliență al fermelor în condițiile schimbărilor climatice, de a crește valoarea peisajului;
- **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PS) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu AFIR;
- **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este o politică comună pentru toate țările din UE, gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului UE, reprezentînd un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi care vizează să îi sprijine pe fermieri și să îmbunătățească productivitatea agricolă, pentru o aprovizionare stabilă cu alimente la prețuri accesibile, să îi protejeze pe agricultorii din Uniunea Europeană, astfel încât aceștia să-și poată asigura un trai decent, să contribuie la combaterea schimbărilor climatice și la gestionarea durabilă a resurselor naturale, să conserve zonele rurale și peisajele de pe întreg teritoriul său, să mențină vitalitatea economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, din cel agroalimentar și din sectoarele asociate.
- **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole,** conform definiției din R(UE) 651/2014 ”înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare;
- **Producția agricolă primară**, conform R (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective. Pot fi asimilate producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, înființare/înlocuire plantații pentru struguri de masă, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare în cadrul unității de producție, împrejmuire culturi și plantații perene, echipamente de irigații la nivelul exploatatiei agricole, producerea de energie regenerabilă la nivelul unității de producție pentru consum propriu, depozitare produse agricole primare, condiționare (cu excepția deshidratării care este considerată procesare), centrifugare și alte asemenea operațiuni care nu modifică natura produselor agricole.

- **Proiect neconform** – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei intervenții /componente (alocare distinctă)
- **Reprezentantul legal** – este persoana desemnata sa reprezinte solicitantul în relatia contractuala cu AFIR, conform legislatiei în vigoare;
- **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de confinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
- **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
- **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- **„Zona montană”** este reprezentată de totalitatea UAT marcate cu abrevierea ANC ZM din cadrul Anexei 2 la Ghidul solicitantului numită „*Lista zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice*”. Încadrarea Cererii de finanțare în zona montană a PS 2023-2027 se va face în conformitate cu detalierea prezentată în capitolul I, sub-capitolul 1.1 al prezentului ghid.
- **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
- **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
- **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
- **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
- **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
- **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- **PS PAC 2023 - 2027**– Planul Strategic este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală pentru perioada 2023-2027 și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
- **RICA** – Rețeaua de Informații Contabile Agricole
- **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- **DSP** – Direcția de Sănătate Publică;
- **„/”** – în accepțiunea acestui document, bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau” (se va intrepreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”); exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”.

4.6 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a intervențiilor din cadrul PS, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 16:30, iar vineri între orele 8.30-14.30, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PS, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea intervențiilor PS 2023-2027**.**

Experţii AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informaţie necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitaţi că experţii AFIR nu au voie să vă acorde consultanţă privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveţi o plângere, o reclamaţie sau o petiţie privind o situaţie care intră în aria de competenţă a AFIR.

De asemenea, dacă consideraţi că sunteţi nedreptăţit, defavorizat sau sesizaţi posibile neregularităţi în derularea PS, nu ezitaţi să vă adresaţi în scris Agenţiei pentru Finanţarea Investiţiilor Rurale, pentru soluţionarea problemelor.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Judeţene, vă poate acorda informaţiile necesare pentru a solicita finanţarea proiectului dumneavoastră.
Dacă doriți să obțineți informații sau consideraţi că sunteţi defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

Bucureşti, Str. Ştirbei Vodă, nr. 43, sector 1
reclamatii@afir.ro
www.afir.ro
www.facebook.com/afir.ro
twitter: @AFIR_RO
031 – 860.11.00

Pentru a reclama o anumită situaţie sau pentru a sesiza eventuale neregularităţi informaţi-ne în scris. Trebuie să ţineţi cont că pentru a putea demara investigaţiile și aplica eventuale sancţiuni, reclamaţia sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conţină informaţii concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamaţie sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condiţiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investiţiile care sunt finanţate prin FEADR, consultaţi acest Ghid. Dacă doriţi informaţii suplimentare puteţi să consultaţi secţiunea ***Întrebări frecvente*** de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro - Comunicare - Întrebări frecvente) sau să formulaţi întrebări către departamentele de relaţii publice din cadrul AFIR. Menţionăm faptul că în secţiunea ***Întrebări frecvente*** sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la speţe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulţi potenţiali beneficiari.

* * *